

Geestelijke strijd Efeze 5.22-6.18

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2012

Ik citeer uit een boek van de Britse schrijver CS Lewis, *The Screwtape Letters*. Dat zijn brieven van een oudere aan een jongere duivel, door C.S. Lewis (1942)

Een duivel van hoge rang geeft advies aan een duivel van lagere rang:

God heeft Zijn wereld gevuld met genoegens.
Er zijn dingen die mensen de hele dag kunnen doen
zonder dat Hij daar ook maar enig bezwaar tegen
heeft.
Dingen als slapen, wassen, eten, drinken,
de liefde bedrijven, spelen, bidden, werken.
Alles moet verdraaid worden voordat het voor ons
bruikbaar is. Wij vechten onder zware nadelen.
Niets staat van nature aan onze kant.



Efeze 5:22–6:9 valt precies binnen het gebied dat C.S. Lewis beschrijft. De relatie tussen man en vrouw, ouders en kinderen, werkgever en werknemer, vriendschappen. Dat zijn de belangrijkste gebieden van ons gewone dagelijkse leven. Daarmee is ons leven gevuld, en God houdt ervan. Hij heeft ons daarvoor geschapen.

Zoals Hij een God is van gemeenschap, zo zijn wij geschapen voor gemeenschap.

We leven deze gewone dingen van het leven niet in een vacuüm – we doen ze in een wereld die gevuld is met God én met Zijn vijand. Er is een grote menigte geestelijke wezens om ons heen – engelen, onze voorouders – die ons zien. Deze wereld is een geestelijke wereld. Wat wij zien is niet alles wat er is, en wat wij doen is belangrijk.

God heeft ons geschapen voor sociale relaties – en juist daar liggen Zijn zegeningen... maar ook onze grootste problemen. Mannen maken ruzie met hun vrouw (het eten is niet op tijd klaar, ze geeft te veel uit...). Vrouwen verwijten hun man van alles (je praat niet genoeg... hoe voel je je eigenlijk... waarom heb jij geen promotie gekregen zoals je collega?).

We maken ruzie over de opvoeding van onze kinderen. We maken ruzie mét onze kinderen.

Ook op het werk is veel om van te genieten – zoals God het bedoeld heeft – maar er is ook veel ellende.

Het resultaat? Gebrek aan liefde, gebrek aan respect, veel machtsspelletjes, zelfs binnen gezinnen; bazen die over werknemers heersen; kinderen die hun ouders haten.

De woorden die Paulus gebruikt om die ideale relaties in Efeze 5 en 6 te beschrijven zijn: de wil van God doen, je onderwerpen, liefhebben, eren, gehoorzamen, respecteren, dienen, en dat alles met een oprecht hart...

Stel je eens voor dat we in onze relaties werkelijk volgens die kernwoorden zouden leven... Ons huwelijk, ons werk, onze relatie met onze kinderen, onze vriendschappen zouden prachtig zijn.

Maar de duivel is in staat om alle goede dingen te verdraaien tot iets slechts. Daarom zegt Paulus in Efeze 5 en 6 ook: wek geen ergernis op, wees geen mensenbehager, stop met dreigen. Want zulke verkeerde houdingen sluipen gemakkelijk onze relaties binnen.

Wat is Paulus' advies? Onderwerp je. "Wees elkaar onderdanig in de vreze Gods." (Efe. 5.21)

Wees elkaar onderdanig. Elkaar. Elk-ander.

Dus onderwerp je aan je man. Onderwerp je aan je vrouw. Aan je kinderen. Aan je ouders, aan werknemers, aan werkgevers, aan je vrienden.

Paulus spreekt natuurlijk in de eerste plaats over de gemeente. Over de concrete mensen die elkaar daar ontmoeten.

Hoe is dat mogelijk? Het voelt zo onnatuurlijk!



Maar dat is het niet. Als we ons maar realiseren dat we allemaal dienaren van God zijn. Allemaal afhankelijk van Zijn genade. Allemaal gelijk voor Hem. "U weet toch dat ook uw Heere in de hemelen is en dat er bij Hem geen aanzien des persoons is." (Efe. 6.9)

Het probleem van onze relaties is dat ze zo gemakkelijk veranderen in strijd waarin macht, begeerte, jaloezie en kracht de belangrijkste zaken worden. "Ik heb gelijk! Ik bepaal wat jij moet doen. Als je niet luistert, dan zal ik... Ik eis mijn recht op!"

God heeft Zijn wereld gevuld met genoegens.

Er zijn dingen die mensen de hele dag kunnen doen zonder dat Hij daar ook maar enig bezwaar tegen heeft. Dingen als slapen, wassen, eten, drinken, de liefde bedrijven, spelen, bidden, werken.

Maar de duivel verdraait daar zoveel van. Om Gods bedoeling met deze wereld, met jou en met jouw leven, te vernietigen.

En dit alles, vergeef me, was slechts mijn inleiding om bij Efeze 6:10 en verder te komen. "Verder, mijn broeders, word gesterkt in de Heere en in de sterkte van Zijn macht."

"Verder", zegt Paulus. Dat "verder" opent geen heel nieuw onderwerp, maar Paulus vat samen wat hij hiervoor heeft gezegd. Veel vertalingen zeggen "Tenslotte". Zoals een prediker zegt: laat ik het nu samenvatten. Hij vat samen wat hij zojuist heeft gezegd over menselijke relaties en de problemen waarmee we daarin te maken hebben.

De kern van de oplossing? "Word gesterkt in de Heere en in de sterkte van Zijn macht." (Efe. 6.10)

Probeer niet sterk te zijn in jezelf. Vertrouw niet op je machtspositie. Denk niet dat je meer gelijk hebt omdat je sterker bent, hoger staat of rijker bent.

Gedraag je niet als een bullebak tegenover je vrouw, je kind of je werknemer. Bouw je eigenwaarde niet op door hard te zijn tegen je man, je werknemers of je ouders.

Vind je ware kracht in de Heere. In Hem die de gemeente zo liefhad dat Hij Zijn leven ervoor gaf. Die alle mensen diende. Die de wil van God deed. Hij diende vrouwen, kinderen en slaven. Moge Jezus Christus en Zijn voorbeeld onze kracht zijn in het leven.

Richt je in je relaties, je huwelijk, je werk en je vriendschappen op Christus, niet op rechten, macht en de vraag wie de eerste is.

Machtsspelletjes passen niet bij christenen; dat zijn spelletjes met het vuur van de hel. Wij moeten ons aan elkaar onderwerpen uit eerbied voor Christus, die Zijn leven gaf voor iedereen. Zelfs voor onwaardige vrouwen, moeilijke kinderen, slechte ouders, vrienden die ons bedriegen, en vreselijke werknemers en werkgevers die we liever zouden ophangen...

Wij moeten standhouden tegen de list van de duivel en beseffen dat de problemen waar wij onder lijden niet in de eerste plaats komen doordat je vrouw nooit naar je luistert of doordat je werkgever alleen maar zoveel mogelijk uit je wil halen.

Wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed. Het is de duivel die gif strooit in onze relaties.

Vorige week zagen we dat Paulus zegt dat we de tijd moeten uitkopen, omdat de dagen boos zijn. Dat herhaalt hij hier.

Neem daarom de hele wapenrusting van God aan, opdat u weerstand kunt bieden op de dag van het kwaad en na alles gedaan te hebben, stand kunt houden. (Efe. 6.13)

Wees je bewust van de list van de boze. De moeilijkheden in je huwelijk, op je werk, met je kinderen – ze maken deel uit van zijn plan. Hij verdraait alle goede dingen om ze lelijk te maken. Hij is de bron van verdeeldheid.

De problemen die wij hebben zijn normale, menselijke problemen. Maar de boze is de grote samenzweerder die verdeeldheid en ruzie veroorzaakt. Hij maakt van iets dat op zichzelf goed is iets slechts.

Er woedt een kosmische strijd om ons denken en ons hart. Die strijd is werkelijk. Maar het helpt niet om je dat voor te stellen alsof engelen en demonen ergens ver weg met zwaarden tegen elkaar vechten, alsof het een soort Star Wars is. Het slagveld ligt niet op een verre geestelijke plaats. Het is hier. Midden onder ons.

En juist hier moeten wij de strijd winnen. Door de problemen op te lossen die we hier hebben. De problemen van het dagelijkse leven.



Wat doen we als we een conflict met andere mensen hebben? Richten we ons op onze rechten? Op onze kracht? Hatén we de ander? Gebruiken we macht?

Nee! Wanneer de boze dag komt, onderwerpen wij ons aan elkaar.

De wapens in deze geestelijke strijd, om onze relaties te bewaren en te herstellen tot wat God ermee bedoelde, noemt Paulus hier.

Die wapens zijn:

- waarheid, niet leugen;
- gerechtigheid, niet gemeenheid;
- bereidheid om de ander te dienen;
- geloof in God in plaats van angst voor mensen;
- de zaligheid die ons hele bestaan bevrijdt;
- het Woord van God dat ons leert hoe wij moeten leven;
- gebed, dat ons verbindt met de God die alle mensen liefheeft.



Dat zijn krachtige wapens, omdat ze niet de ander verslaan, maar de duivel, die onze relaties wil verwoesten. En ze helpen ons om de ander liefde en respect te tonen.

Een mooie opmerking over deze wapens vinden we bij Hiëronymus, in zijn *Commentaar op de Brief aan de Efeziërs* 3.6.11:

Uit alles wat wij in de Schrift lezen over de Heere, onze Zaligmaker, blijkt duidelijk dat de hele wapenrusting van Christus de Zaligmaker Zelf is. Hem moeten wij aantrekken. Het is precies hetzelfde om te zeggen: "Doe de hele wapenrusting van God aan" als om te zeggen: "Doe de Heere Jezus Christus aan."

Wat een manier om relatieproblemen op te lossen!

Wat een manier om samen te werken en samen te leven in de liefde, vrede en vreugde waarin God wil dat wij leven.

Macht, begeerte en jaloezie verdwijnen wanneer waarheid, bereidheid, geloof en gebed de leiding hebben. Dan houden wij stand tegen de boze, die alle mooie dingen die God ons in het leven gaf wil verdraaien.

Zo maken wij de plannen van de duivel ongedaan. Zo overwinnen wij hem.

En dat doen wij door ons aan elkaar te onderwerpen.

Conclusie

Door liefde, waarheid, bereidheid en gerechtigheid. Door voor elkaar te zorgen zoals Christus voor ons zorgt.

God heeft ons veel mooie dingen gegeven – huwelijk, vrienden, werk, kinderen. Hij gaf ons mooie dingen om te doen: slapen, wassen, eten, drinken, de liefde bedrijven, spelen, bidden, werken.

God heeft juist deze heel gewone, maar fundamentele dingen van het leven uitgekozen om voor ons tot een zegen te zijn. Het zijn juist deze dingen die ons leven aangenaam en mooi maken. Óf ze worden gebieden van ons leven die naar de hel ruiken...

Als God juist deze basale dingen heeft uitgekozen om ons tot zegen te zijn, moeten wij ervoor oppassen dat we niet zo overdreven geestelijk worden dat ze voor ons in onze dienst aan God niet meer meetellen.

Een werkelijk geestelijk mens dient God door te slapen, lief te hebben, te eten, te werken, te helpen en voor anderen te zorgen met een hart dat vervuld is van de liefde van Christus. Dáár winnen wij de strijd.

Elk moment van de tijd, wat we ook doen, kan een moment voor God zijn. Laat de duivel het niet verdraaien tot iets lelijks. En laat de duivel je ook niet wijsmaken dat deze heel gewone, door God gegeven gebieden van je leven onbelangrijk zijn.

Ze zijn belangrijk, omdat God ons juist daar zegent, als wij elk moment en elke situatie loskopen uit de greep van de hel.

Door elkaar ander hoog te achten. Door lief te hebben. Door Jezus te volgen.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.